herpy

GRODOR

Large Horned Frog

Megophrys nasuta

Megophrys nasuta är en stor, bladformad groda från regnskogarna i Sydöstasien, där den ligger orörlig i lövlagret och väntar på byte. Honorna blir upp till 13 cm, och nosen och de övre ögonlocken är utdragna till spetsiga flikar, så att djuret liknar ett vissnat blad. Arten är känslig, särskilt som vildfångad, och kräver ett svalt, fuktigt och välventilerat terrarium.

Familj: Megophryidae Tidigare namn: *Pelobatrachus nasutus*

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**8-13 cm** nos-kloaklängd
Livslängd	**5-10 år**
Aktiv	**I skymningen och på natten**
Levnadssätt	**Marklevande**
Biotop	**Regnskog och våtmark**
Hudgift	**Inget känt**
Svårighetsgrad	**Erfaren**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**90 × 45 × 45 cm** L × B × H för 2 vuxna djur
Temperatur, dag	**21-24 °C**
Temperatur, natt	**18-21 °C**
Luftfuktighet	**70-95 %**
Vatten	**Vattenskål**
UVB	**Valfritt** Fergusonzon 1
Föda	**Insekter, ryggradsdjur och maskar/sniglar**
Hålls	**Ensamma, parvis eller i grupp**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Utveckling	**Grodyngel i vatten**
Äggläggning	**I vatten**
Könsmogen	**9-36 mån.**
Ägg per läggning	**300-2 400**
Kläckning	**12 dagar**
Larvtid	**90-210 dagar** från kläckning till metamorfos
Larvföda	**Färdigfoder**
Yngelvård	**Ingen**

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Ej listad**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Megophrys nasuta är en kraftig, bredhövdad groda med en kantig kropp som får den att likna ett torrt blad på skogsbottnen. Nosen och de övre ögonlocken är utdragna till spetsiga, triangulära flikar, och två par smala hudveck löper nedför ryggen. Artnamnet nasuta syftar på den långa, triangulära hudfliken på nosspetsen. Grundfärgen är ljus till mörkbrun, ofta rödaktig, med oregelbundna mörka teckningar och spridda knölar på ryggen. Strupen är mörk, hos vissa djur tegelröd eller orange med svart eller gräddfärgad marmorering, och benen är tvärbandade. Fingrarna saknar simhud, och tårna har bara en svag.

Könen skiljer sig mycket i storlek. Honorna blir omkring 13 cm från nos till kloak och är kraftigare och rundare med ett relativt större huvud. Hanarna blir 8-9 cm, och honan är ofta två till tre gånger så stor som hanen. Hanarna har mörkbruna parningsknölar på de två första fingrarna och ett högt, metalliskt "honk" som läte. Hos djur från Borneo har hanarnas strupe en enhetlig brunsvart färg, medan honorna har en mörk rand nedför mitten av strupen.

Arten beskrevs av Hermann Schlegel 1858. År 2021 flyttades den till släktet *Pelobatrachus* som *Pelobatrachus nasutus*, men namnet *Megophrys nasuta* är fortfarande det mest använda i hobbyn och används även här. Fynden från Thailand och delar av Sundashelfen omfattar möjligen en annan, ännu obeskriven art.

Hudgift: Arten har inget känt hudgift, och inga hudirritationer hos människor har beskrivits. Tvätta ändå händerna efter kontakt med djuret, vattnet och bottnen.

M. nasuta är en lurjägare som ligger stilla och slår till när ett byte kommer förbi. Den är skygg och stressas lätt. Många vildfångade djur dör kort efter importen, och särskilt de stora honorna är känsliga, så arten är inte för nybörjare.

Läs mer: Köp av djur: uppfödda djur, vildfångst och transport

Utbredning och livsmiljö

Megophrys nasuta lever i södra Thailand (bl.a. Yalaprovinsen), på hela Malackahalvön, i Singapore och på Sumatra och Borneo, där den finns i både Indonesien, Malaysia och Brunei. Den är också känd från mindre öar som Tioman, Bintan och Natunaöarna.

Djuren i handeln kommer främst från Malaysia. De flesta är vildfångade, och de flesta av dem är hanar, eftersom de är lättare att hitta när de ropar.

> **Naturlig utbredning:** Thailand, Malaysia, Singapore, Indonesien och Brunei.

LIVSMILJÖ

M. nasuta lever i ständigt fuktig och sval regnskog i låglandet och på de lägre bergssluttningarna, på plan till brant mark och gärna nära bäckar och andra vattendrag. Djuren ligger på skogsbottnen i lövlagret, ofta delvis nedgrävda. Unga djur gömmer sig på dagen under vissna blad, medan vuxna ligger under stora trädstammar och stenar. På kvällen är de lättare att hitta, eftersom ögonen reflekterar ljus och eftersom hanarna ropar högt, särskilt under parningstiden.

Den optimala temperaturen är 22-24 °C. Arten förökar sig året runt i små vattendrag och lägger äggen under stenar och stammar i vattnet.

Skötsel

TERRARIET

Ett par behöver ett terrarium på minst 90 × 45 × 45 cm, och en grupp på 3-4 djur behöver minst 100 × 50 × 50 cm. Bottenytan är viktigast, eftersom arten nästan inte klättrar, men höjden får inte understiga ungefär 40 cm: annars slår djuren nos och horn mot locket och får skrubbsår och kala fläckar. Honorna blir stora och behöver utrymme.

Bottnen ska hålla kvar fukten, till exempel 4-5 cm ogödslad sphagnum, kokosfiber eller orkidébark, med ett tjockt lager vissna blad ovanpå. Ge skydd i form av stora korkrör eller halvrör och trädrötter. Växter på bottnen blir nedtrampade, så använd växter på bakväggen, konstgjorda växter eller robusta arter som guldranka och ormbunkar som inte kräver mycket ljus. Undvik bottenmaterial som kan sväljas, eftersom arten är en ivrig matare och kan få förstoppning av grus. Grodorna sitter ofta på samma ställe, så byt bottenmaterialet just där regelbundet, och byt ut det helt när det blir surt eller möglar.

TEMPERATUR

Arten tål inte värme. Håll terrariet på 21-24 °C på dagen och 18-21 °C på natten, och låt det inte komma över 25 °C under längre tid. Extra uppvärmning behövs sällan; kan du inte hålla temperaturen under omkring 24 °C på sommaren, välj en annan art. Ställ terrariet i ett svalt rum utan direkt sol, och mät med en digital termometer.

För avel används en torrare och svalare period på tre till fyra månader med 40-60 % luftfuktighet och omkring 18-21 °C, följd av konstgjort regn (se avel). En egentlig vintervila behövs inte.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation Läs mer: Vintervila och årstider

LUFTFUKTIGHET OCH SPRAYNING

Håll luftfuktigheten på 70-95 %. Arten tål hög fuktighet så länge ventilationen är bra, men långa perioder med blöt botten och stillastående luft kan ta livet av den. Den får inte heller torka ut. Spraya dagligen, eller använd ett regnsystem, och inred terrariet med både fuktigare och torrare områden.

Spraya med vatten som fått stå ett dygn eller behandlat kranvatten. Mät luftfuktigheten med en digital hygrometer.

VATTEN OCH VATTENKVALITET

Ge alltid en stor, stabil vattenskål eller en liten vattendel med högst 6-8 cm vatten, så att grodan kan ligga och bada och lätt kan ta sig upp igen. En större vattendel behövs inte, men är ett plus i ett stort terrarium. Använd vatten utan klor och kloramin, till exempel behandlat kranvatten eller regnvatten.

Byt vattnet ofta, och rengör skålen utan tvål. Amfibier tar upp ämnen genom huden, så undvik tvålrester, insektsmedel och rengöringsmedel i och omkring terrariet.

LJUS OCH UVB

Grodan behöver inte UVB för att överleva, men en svag UVB-källa (Ferguson-zon 1) i 10-12 timmar om dagen kan vara en fördel. Häng ljuset över ena sidan, så att resten ligger i skugga, och håll en dagslängd på omkring 12 timmar. Grodan är mest aktiv i skymningen och på natten och ligger gömd i lövet på dagen.

Läs mer: Ljus och UVB

UTFODRING

Megophrys nasuta är glupsk och har en stor mun. I naturen tar den insekter, spindlar, maskar, sniglar, krabbor, skorpioner och tusenfotingar och dessutom små ryggradsdjur som ödlor, grodor och gnagarungar. I terrariet används syrsor, gräshoppor, kackerlackor, silkesmasklarver, daggmaskar och sniglar; en musunge kan ges någon enstaka gång till stora djur. Fodret får inte vara för snabbt, och rörelse utlöser attacken, så utfodring med pincett fungerar bra. Grodan äter gärna på dagen, särskilt precis efter sprayning.

Ungar utfodras dagligen. Vuxna utfodras 2-4 gånger i veckan, eftersom daglig utfodring lätt leder till fetma. Mata foderdjuren väl och damma dem med kalk och multivitamin vid var och varannan till var tredje utfodring. Ge inte för stora foderdjur, och ta bort rester. Foder till ungar beskrivs under avel.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

BETEENDE OCH HANTERING

M. nasuta är en skygg, stillasittande groda som helst ligger gömd i lövet med huvudet lyft och ryggen snett uppåt, så att den liknar ett blad. Stress är den vanligaste orsaken till sjukdom, särskilt hos nyimporterade djur, så lugn omgivning och många gömställen är viktiga. Arten bör inte hanteras; flytta den i en ren, genomskinlig hink vid rengöring.

Arten är mest solitär, men bildar inga revir och kan hållas i par eller som en hane med två honor utan aggression utanför parningstiden. Håll koll på utfodringen, eftersom de större honorna kan ta allt. Håll den inte tillsammans med andra arter: allt den kan gapa över blir uppätet. Hanens läte är ett högt "honk" som framför allt hörs vid regn, och när regnet börjar blir djuren mörkare.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Honan är mycket större och rundare än hanen och har ett relativt större huvud; hanen är slankare, har parningsknölar på de två första fingrarna och ropar. Könet kan vara svårt att se hos unga djur och blir tydligt först när de är nästan könsmogna. Hos vuxna är storleken det bästa kännetecknet.

Åldern vid könsmognad är osäker och ligger mellan 9 månader och 3 år. Vildfångade djur är nästan alltid hanar, så ett par är inte lätt att få tag på.

PARNING

Avel lyckas sällan och kräver ett stort terrarium med regnsystem och en stor vattendel på 5-8 cm. Håll djuren torrare (40-60 % luftfuktighet) och svalare (omkring 18-21 °C) i tre till fyra månader, gärna under vinterhalvåret, och låt det sedan regna från en sprinklerring i locket, kopplad till en pump, så att vattnet återanvänds.

Hanarna börjar ropa så snart regnet startar. Låt det först regna några timmar i taget, och förläng gradvis till 8-10 timmar, med de längsta perioderna på natten. Parningsgreppet kommer ofta inom ett dygn, men äggläggningen kan ta från några dagar till en vecka, och parningsgrepp leder inte alltid till ägg. Undvik mycket kraftigt eller mycket långvarigt regn, som stressar djuren. Honor kan dock också lägga ägg i en vattenskål utan regn.

ÄGG OCH GRODYNGEL

Honan fäster äggen på stammar, stenar, kork eller växter precis under vattenytan, i naturen på undersidan av stenar och stammar i vattendrag, och äggen ligger i en lång, utspridd klump. En läggning är på 300-2.400 ägg. Saknar honan ytor lägger hon ägg ovanpå ägg, och då kläcks bara en liten del, så ge gott om kork och stora ytor under vattnet. Det förekommer ingen yngelvård.

Äggen är cirka 2 mm och vitaktiga. Grodynglen har en trattformad, uppåtvänd mun och äter bara från vattenytan, så ge flytande foder som pulveriserat fiskfoder eller grodyngelfoder flera gånger om dagen. Pansarmalar kan ta det som sjunker till botten. Grodynglen klarar sig bäst i stora kar med grus och biologisk filtrering i stället för i små kar med täta vattenbyten. Vattnet ska vara rent och utan klor.

METAMORFOS

Äggen utvecklas långsamt och kläcks efter omkring 12 dagar. Grodynglen är då 12-20 mm och söker sig ner i gruset, där de lever av gulan; efter cirka en vecka äter de vid ytan, och efter knappt två veckor simmar de fritt. Bakbenen kommer efter cirka två och en halv månad, och metamorfosen sker efter 3-7 månader vid 21-27 °C.

När frambenen kommer fram ska grodynglet ha lågt vatten och lätt tillgång till land med många gömställen.

Läs mer: Uppfödning av grodyngel

UPPFÖDNING AV UNGAR

De nymetamorfoserade ungarna är mycket skygga och ska ha gott om gömställen och tillgång till lågt vatten. Håll fuktigheten hög genom att täcka en del av nätlocket och spraya dagligen. Sortera ungarna efter storlek, eftersom de stora kan äta de små.

Ungarna tar små foderdjur som nykläckta syrsor, bananflugelarver, enkyträer och små vaxmalslarver, dammade med kalk och vitaminer. De växer snabbt och mäter omkring 4 cm när de säljs.

Hälsa och vanliga misstag

M. nasuta är känslig i fångenskap, särskilt som vildfångad:

- Stress efter fångst och transport är den vanligaste orsaken till sjukdom. Håll nya djur i karantän i ett separat rum i 60-90 dagar, och sköt dem efter dina övriga djur.
- Parasiter: vildfångade djur har ofta många maskar, utan att det syns. Låt en veterinär med kunskap om amfibier undersöka ett träckprov; fenbendazol och ivermektin fungerar mot rundmask.
- Bakteriella sår och röda områden på buken eller huvudet. Röda partier kan också bero på chytridsvamp, så låt undersöka dem.
- Förstoppning vid sväljt bottenmaterial.
- Skador på nosen om terrariet är för lågt.
- Fetma vid för rikligt med foder.

En frisk groda sitter stilla och delvis gömd med huvudet lyft över bottnen och ryggen i en vinkel på cirka 45 grader, har rund mage och kraftiga ben och god aptit. Vill djuret inte äta, tappar det i vikt eller får det svullnader, sår eller röd hud, kontakta en veterinär med kunskap om amfibier.

Läs mer: Karantän och hygien

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.

Hela guiden med karta och uppdateringar: herpy.org/sv/grodor/megophrys-nasuta